

ALGORITMI ZA UPORABO TRIAŽNEGA TESTA HPV

Povzetek Smernic iz leta 2006

Povzetek algoritmov za triažni test HPV iz obstoječih Smernic za celostno obravnavo žensk s predrakavimi spremembami materničnega vratu (2006) sta pripravila DP ZORA in ZGO septembra 2010 in velja do sprejetja posodobljenih smernic. Vsi testi HPV, ki so navedeni v posameznih algoritmičnih obstoječih smernic, so triažni testi, ker se uporabljajo za triažiranje (odbiro) žensk, na tiste z večjim oz. manjšim tveganjem za razvoj raka materničnega vratu.

Skladno z obstoječimi Smernicami za celostno obravnavo žensk s predrakavimi spremembami materničnega vratu (Smernice iz leta 2006), se triažni test HPV lahko uporablja na prvem in/ali nadaljnjih kontrolnih pregledih pri ženskah z eno od naslednjih indikacij:

- **atipične ploščate celice (APC) ali atipična ploščata metaplazija (APM);**
- **blaga diskarioza (BD) pri ženskah starih 35 let in več;**
- **CIN 1.**

V kratkem povzetku obstoječih smernic, ki ga imate pred seboj, so prikazani posebej tisti algoritmi, v katerih je vključen triažni test HPV. Skladno z novimi znanstvenimi dognanji in praksami je posodobitev Smernic iz leta 2006 že v teku. Pričakujemo, da bodo, po vseh zahtevanih postopkih in razpravah, posodobljene smernice objavljene v začetku leta 2011. Zato so v povzetku prikazani le prvi koraki odločanja oz. prvi kontrolni pregledi po tistih patoloških izvidih, ki predstavljajo indikacijo za triažni test HPV. Algoritmi za nadaljnje kontrole v povzetku niso prikazani, so pa natančno opisani v smernicah, in sicer v desni roki algoritma, kjer je tudi navedeno kdaj se lahko opravi triažni test HPV na drugem, tretjem ali nadaljnjem kontrolnem pregledu.

Do objave novih smernic ravnamo po priporočilih obstoječih Smernic iz leta 2006. Gre za priporočila, dokončna odločitev je pravica in odgovornost ginekologa/ginekologinje.

**ČE JE IZVID BRISA MATERNIČNEGA VRATU
ATIPIČNE PLOŠČATE CELICE (APC) ALI
ATIPIČNA PLOŠČATOCELIČNA METAPLAZIJA (APM)**

Skladno z algoritmom Smernic iz leta 2006 pacientko naročimo na kontrolni pregled čez 6 mesecev. Takrat odvzamemo BMV in vzorec za triažni test HPV.

Za nadaljnje ukrepe upoštevamo oba izvida: izvid brisa materničnega vratu in izvid triažnega testa HPV.

- 1./ Če sta oba izvida negativna (negativen triažni test HPV in hkrati normalen (A) ali reaktiven (B) BMV), priporočamo redni preventivni bris materničnega vratu glede na Navodila za izvajanje programa Zora. V kolikor bo izvid brisa manj uporaben ali neuporaben, bris ponovimo po 3-4 mesecih oz. po zdravljenju in takrat pri odločitvi o kontrolnem pregledu upoštevamo izvid triažnega testa HPV. V primeru ponovno manj uporabnega ali neuporabnega brisa priporočamo kolposkopijo, ne glede na izvid triažnega testa HPV.
- 2./ Če je triažni test HPV negativen in so v brisu materničnega vratu še vedno prisotne APC ali APM, priporočamo odvzem brisa materničnega vratu ali triažni test HPV čez 12 mesecev.
- 3./ Če je triažni test HPV pozitiven in so v brisu materničnega vratu ponovno prisotne APC ali APM, priporočamo kolposkopijo. Kolposkopijo priporočamo tudi v primeru, če je izvid brisa materničnega vratu bolj patološki kot je bil pred šestimi meseci (blaga diskarioza (BD) ali več), ne glede na izvid triažnega testa HPV.
- 4./ Če je triažni test HPV pozitiven in je bris materničnega vratu negativen (normalen bris ali reaktivne spremembe), priporočamo odvzem brisa materničnega vratu ali triažni test HPV čez 12 mesecev.

**IZVID BMV
ATIPIČNE PLOŠČATE CELICE (APC) ali
ATIPIČNA PLOŠČATOCELIČNA METAPLAZIJA (APM)**

Kontrolni BMV in triažni test HPV (ne glede na starost ženske) čez 6 M

IZVID

**BMV neg
HPV neg**

UKREPANJE

Redni preventivni BMV

IZVID

**BMV neg
HPV poz**

UKREPANJE

**Kontrolni BMV ali triažni test HPV
čez 12 M**

IZVID

**BMV APC ali APM
HPV neg**

UKREPANJE

Za kolposkopijo

IZVID

**BMV APC ali APM
HPV poz**

IZVID

**BMV BD ali več
HPV neg ali poz**

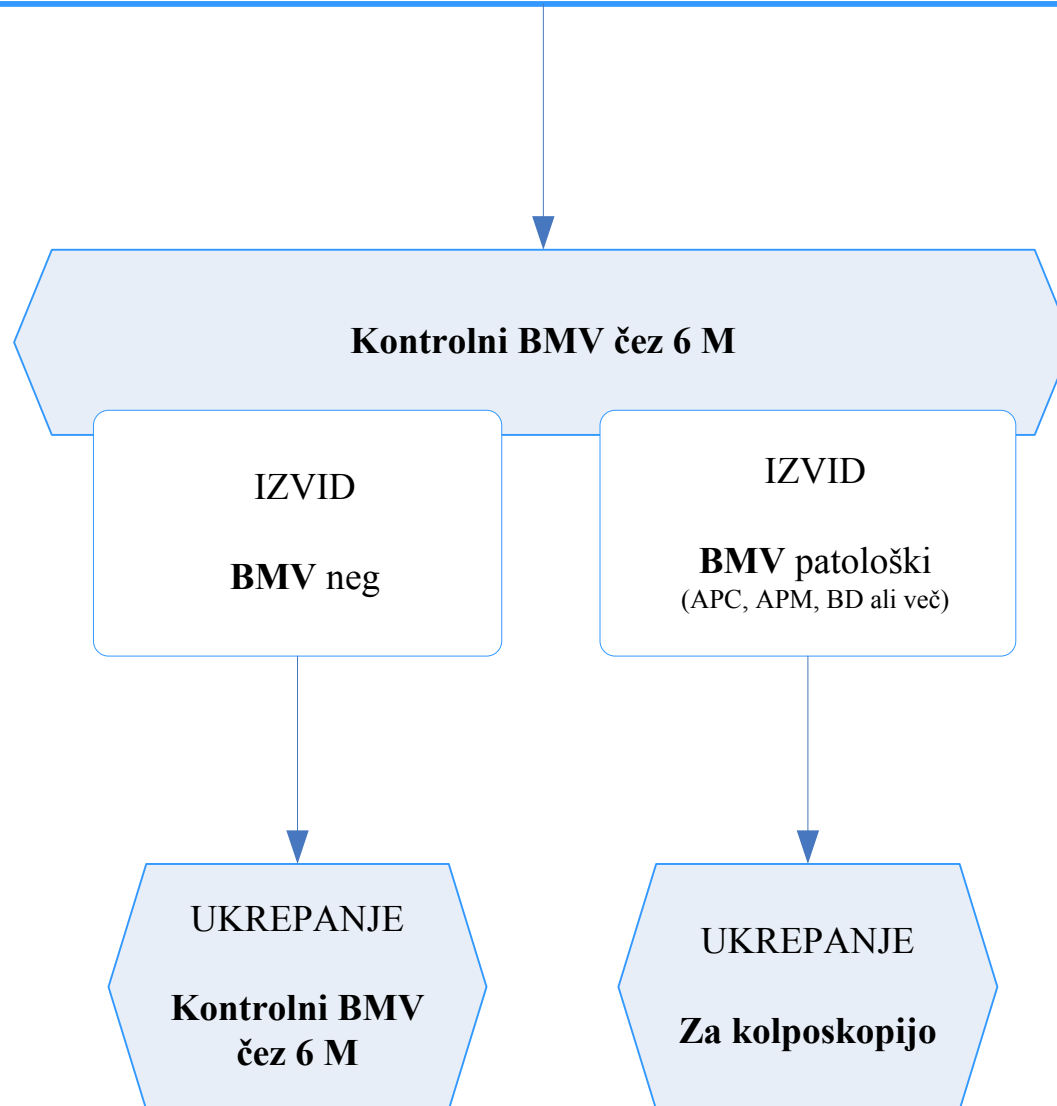
**ČE JE IZVID BRISA MATERNIČNEGA VRATU
BLAGA DISKARIOZA (BD) pri mlajših od 35 let**

Skladno z algoritmom Smernic iz leta 2006 pacientko naročimo na kontrolni pregled čez 6 mesecev. Takrat odvzamemo BMV. Po lastni presoji se lahko odločimo tudi za kolposkopijo.

Za nadaljnje ukrepe upoštevamo izvid brisa materničnega vratu.

- 1./ Če je izvid BMV negativen (normalen (A) ali reaktiven (B)), priporočamo ponovni odvzem BMV po šestih mesecih.
- 2./ Če je izvid BMV patološki (C) (APC, APM, BD ali hujša patologija), priporočamo kolposkopijo.

IZVID BMV
BLAGA DISKARIOZA pri mlajših od 35 let

ČE JE IZVID BRISA MATERNIČNEGA VRATU
BLAGA DISKARIOZA (BD) pri ženskah starih 35 let in več

Skladno z algoritmom Smernic iz leta 2006 pacientko naročimo na kontrolni pregled čez 6 mesecev. Takrat odvezamemo BMV in vzorec za triažni test HPV.

Za nadaljnje ukrepe upoštevamo oba izvida: izvid brisa materničnega vratu in izvid triažnega testa HPV.

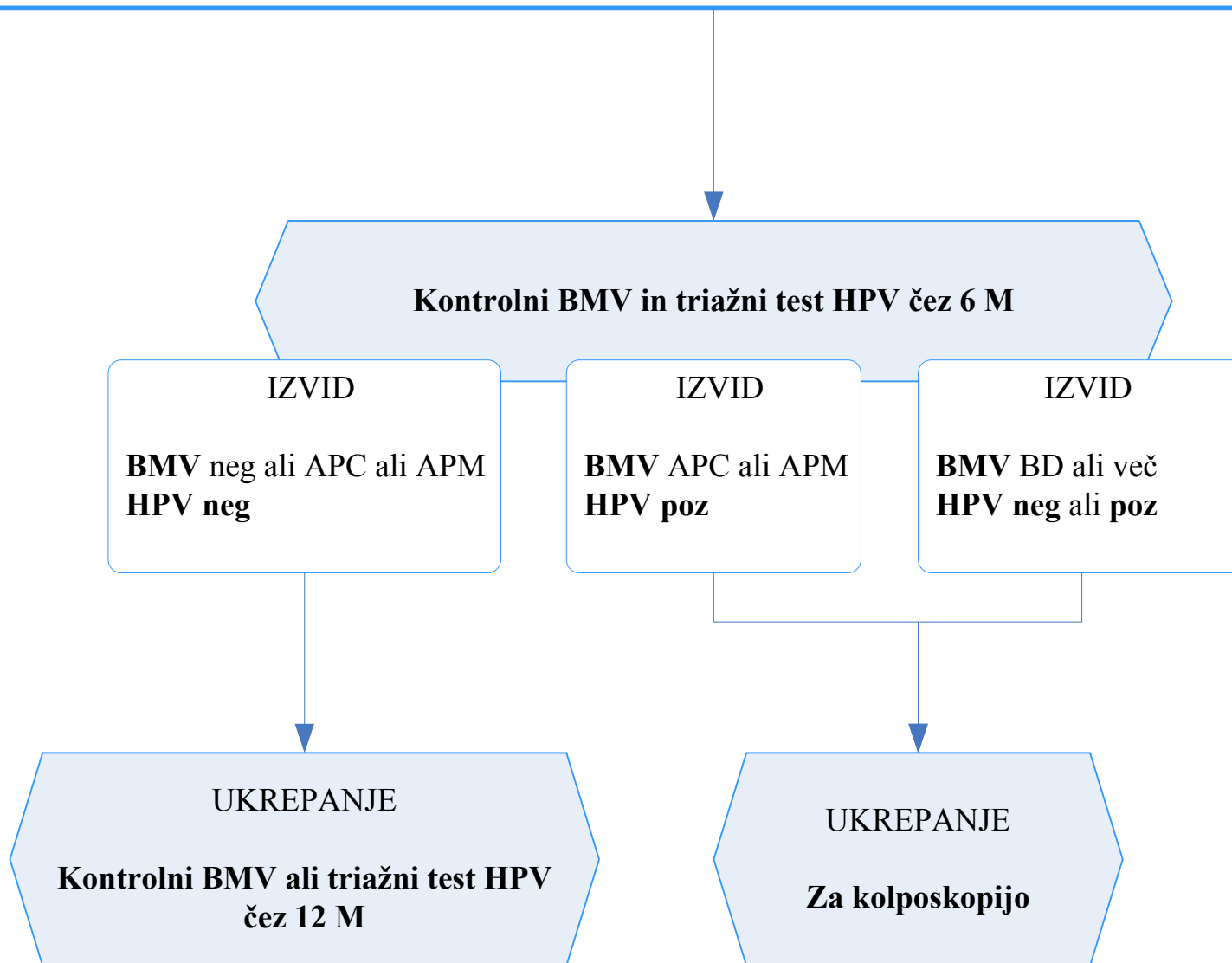
1./ Če je triažni test HPV pozitiven in so v brisu materničnega vratu prisotne APC ali APM, priporočamo kolposkopijo.

Kolposkopijo priporočamo tudi v primeru, če je izvid brisa materničnega vratu BD ali več, ne glede na izvid triažnega testa HPV.

2./ Če je triažni test HPV negativen in je bris materničnega vratu negativen (normalen bris (A) ali reaktivne spremembe (B)) ali so v brisu materničnega vratu prisotne APC ali APM, priporočamo odvzem brisa materničnega vratu ali triažni test HPV čez 12 mesecev.

3./V kolikor bo izvid brisa manj uporaben ali neuporaben, bris ponovimo po 3-4 mesecih oz. po zdravljenju in takrat pri odločitvi o kontrolnem pregledu upoštevamo izvid triažnega testa HPV. V primeru ponovno manj uporabnega ali neuporabnega brisa priporočamo kolposkopijo, ne glede na izvid triažnega testa HPV.

IZVID BMV
BLAGA DISKARIOZA (BD) pri ženskah starih 35 let ali več

ČE JE IZVID
NIZKORIZIČNA CERVİKALNA INTRAEPITELIJSKA NEOPLAZIJA - CIN 1

- 1./ V primeru manj kakovostne kolposkopske ocene (npr. zaradi anatomskih razmer) in pri ženskah, pri katerih pričakujemo, da ne bodo hodile na redne ginekološke preglede ali so stare 50. let in več, priporočamo LLETZ.
- 2./ Po zadovoljivi in kakovostni kolposkopsko vodeni biopsiji priporočamo ponovni bris materničnega vratu čez 6 mesecev ali test HPV po 12 mesecih.

IZVID HISTOPATOLOŠKE PREISKAVE
NIZKORIZIČNA CERVICALNA INTRAEPITELIJSKA NEOPLAZIJA (CIN1)

CIN 1 ob nezadovoljivi ali manj kakovostni kolposkopiji

LLETZ

CIN 1 ob zadovoljivi in kakovostno kolposkopsko vodeni biopsiji (ne glede na starost ženske)

Kontrolni BMV čez 6 M ali triažni test HPV čez 12 M